

Bibliotekaren

TIDSSKRIFT FOR BIBLIOTEKARFORBUNDET

Bedre med grunnfag enn halvårsenhet

*BF om studieplan i skolebibliotekkunnskap for
videregående skoler (s.6)*

Hva skjer i Nordland BF?

Rapport fra lokallagsleder Kjersti S. Bjerke (s. 8)

Jeg vil reise til et annet land!

*Carol van Nuys med første artikkel i en serie om utvekslingsmuligheter og
stipendordninger som bibliotekarer kan ta i bruk (s. 12)*

Legg ned barne- avdelingene?

*Skolebibliotekar Agnethe Gulbraar med
brannfakkell i bibliotekdebatten (s. 15)*

Januar

Vi går inn i et nytt tariffår. Det betyr nye muligheter, nye seire og nye skuffelser. Fjoråret var et år BF som organisasjon kan være stolt av. En rekke tillitsvalgte gjorde en kjempejobb med de lokale forhandlingene. Sentralt ble tariffoppgjøret også håndtert profesjonelt. De som husker tilbake til det åpne møtet i Sand-

vika for drøye fem år siden, der Prosjekt Bibliotekarforbund ble lansert, må bli slått av hvor lite rett skeptikerne har fått. For det var nettopp på tariffområdet, og spesielt i arbeidet med de lokale forhandlingene, at Bibliotekarforbundet ble forespeilet størst problemer. Slik har det altså ikke blitt. Vi stoler på oss sjøl, forbereder oss grundig og står løpet ut. At bibliotekarer er dyktige fagforeningsfolk har mange av oss visst lenge før Bibliotekarforbundet ble dannet. Men det er eget forbund som har gitt de beste resultatene, har det vist seg. Gratulerer! - At Bibliotekaren ikke har vært god nok til å gjenspeile alt det gode arbeidet som er gjort med lønn og lønnsforhandlinger er jeg den første til å innrømme. Men det er et område der det å gi stoffet interessante «vinklinger» ikke er så lett. Det er dessuten en type stoff som krever pinlig nøyaktighet. Å gjengi f.eks. feil lønnstrinn om resultatet av et oppgjør, blir ikke tatt nådig opp av de som har tatt informasjonen for god fisk. Derfor: Jeg håper 1998 kan bli året der denne typen stoff kan bli høyere

prioritert i spaltene her i bladet - med din hjelp! Jeg ønsker flere innsendte bidrag om forhandlinger, erfaringer, argumenter som virker i forhandlings situasjoner, om lønnsforhold for din

stillingsgruppe i ditt distrikt, om hva BF bør prioritere i de sentrale forhand-

lingene, m.m. Ettersom dette er årets første Bibliotekaren, bruker jeg anledningen til å si dette, selv om det ikke gjenspeiler januar-nummeret. I dette nummeret finner du rett nok en del stoff om tariff-spørsmål. Men hovedtyngden er på andre tema. Og da spesielt på utdannings spørsmål. Her er BF's hørings svar både til storfag i bibliotekarutdanningen og til halvårshet i

skolebibliotek kunnskap for videregående skoler. Her er presentasjon av den kontroversielle evalueringsrapporten om bibliotekarutdanninga i Oslo, en rapport som også BF-lederen kommenterer på neste side. Her er gode og poengterte debattinnlegg. Her er rapport fra Nordland BF. Her er begynnelsen på en serie om stipend- og tilskuddsordninger for bibliotekarer som vil tilbringe tid i utlandet. Og en rekke andre saker. Jeg tror årets første Bibliotekaren er lesverdig - ikke minst takket være innsendte bidrag. Så min nyttårshilsen til dere er todelt: Velkommen som leser! Og: Velkommen som skribent!

Bibliotekaren

denne måneden...

Abonnement:

Abonnement på «Bibliotekaren» koster kr. 250,- pr. år. Beløpet betales inn til BF's postgirokonto 0825.0817062 eller bankgiro 6039.05.64093. Merk innbetalingen «Abonnement 98».

Enkelteksemplar av tidligere nummer selges for kr.25,- pr.stk. pluss porto.

Alle henvendelser om abonnement og salg rettes til BF's sekretariat i Lakkegata 21, 0187 Oslo, tlf. 22 17 04 95, fax 22 17 04 96.

Annonser:

Det er samme pris for stillingsannonser som for firma-annonser:

1/1 side	kr. 2.500,-
1/2 side	kr. 1.500,-
1/4 side	kr. 900,-

Det kan gis rabatt ved bestilling av flere annonser under ett. Alle henvendelser om annonser rettes til Bibliotekarens redaksjon, Runnen 4, 6800 Førde, tlf. 57 72 25 19, fax 57 72 25 01. Annonser sendes redaksjonen.

Utgivelsesplan:

Nummer:	Deadline:	Hos medlemmene:
1 - 1998	24. desember	14. januar
2 - 1998	21. januar	4. februar
3 - 1998	18. februar	4. mars
4 - 1998	18. mars	1. april
5 - 1998	22. april	6. mai
6 - 1998	27. mai	10. juni
7 - 1998	24. juni	8. juli
8 - 1998	29. juli	12. august
9 - 1998	26. august	9. september
10-1998	23. september	7. oktober
11-1998	21. oktober	4. november
12-1998	18. november	2. desember

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147

Bibliotekaren utgis av Bibliotekarforbundet. Tidsskriftet utkommer månedlig.

Ansvarlig redaktør:

Erling Bergan

Redaksjonens adresse:

Runnen 4, 6800 Førde
Tlf.(jobb): 57 72 25 19
Fax: 57 72 25 01
Tlf.(priv.) 57 82 24 09
Mobiltlf.: 91 31 80 01
Epost: erling.bergan@ahf.hisf.no

Redaksjonsgruppa:

Anja Angelskår Mjelde (redigerer)
Hanne Fosheim (web)
Sølvi Kristiansen (distribusjon)
Cathrine Almaas
Agnete Gulbraar
Tina Mannai
Ingeborg Motzfeldt
Klaus Jøran Tollan

Levering av stoff:

Artikler, annonser og annet stoff sendes redaksjonen innen deadline. Foretrukket tekst-format er Word eller WordPerfect. Vi mottar helst stoffet som filer vedlagt epost-sendinger (attachments), som tekst i selve epost-sendingen eller på diskett i vanlig postsending. Men vi mottar selvfølgelig også stoff som kommer på papir i vanlig postending eller på fax.

Trykk:

Falch Hurtigtrykk A/S

Informasjon om BF:

- se bak i bladet.

Randi Rønningen
Forbundsleder
i BF

Rett før jul kom et dokument fra Høgskolen i Oslo: «Ekstern evaluering av den faglige virksomheten ved Høgskolen i Oslo, bibliotek- og informasjonsstudiene. Rapport». Evalueringen er foretatt av et utvalg bestående av en fra Universitetet i Oslo, en fra Danmarks bibliotekskole og en fra Åbo Akademi - Helsingfors Universitet.

Det er positivt at Høgskolen evaluerer sin egen virksomhet, og det eksterne utvalget kommer med konklusjoner som helt sikkert vil skape debatt i bibliotekmiljøet. Jeg vil la de fleste konklusjonene ligge i denne omgang, de trenger en langt grundigere gjennomgang enn

det som er mulig i en leder. Jeg vil imidlertid gripe fatt i ett av forslagene, nemlig «at utdanning og forskning ved Avdeling for bibliotek- og informasjonsfag akademiseres i form og innhold.»

Ordet akademisk er et ord de fleste av oss kjenner til, men hva betyr det egentlig? Jeg slo opp i mitt gamle leksikon, Aschehougs konversationsleksikon fra 1974, og fant følgende: «Akademisk: På høyt (faglig) plan, regelbundet, konvensjonell, teoretisk m.m.». I et nyere oppslagsverk, Norsk illustrert ordbok, 1993, stod følgende definisjon: «teoretisk; uten praktisk betydning».

Etter å ha lest disse definisjonene skjønte jeg mer av rapportens innhold. Den bærer tydelig preg av å være skrevet av akademikere, med en teoretisk tilnærming til saken, uten sterk tilknytning til den praktiske hverdag der bibliotekaryrket utøves.

I stedet for å spørre brukere og eiere av bibliotek om hva de forventer av en bibliotekarutdanning, har utvalget sendt et spørreskjema til de som underviser i bibliotek- og informasjonsfag ved Høgskolen i Oslo. Disse har rapportert om egne publikasjoner og forsknings- og utviklingsprosjekter. Utvalget har også gjennomgått undervisningsopplegg og pensumlister, som er vurdert i forhold til sammenlignbare utdanninger i Norden.

På denne måten har de fått et godt innblikk i undervisningspersonalet faglige bakgrunn og interessefelter. Men hva så? Hvilket nytte har vi av denne kunnskapen?

Hva er hovedmålet med en utdanning av bibliotekarer? Det er i hvert fall ikke å skape en institusjon som produserer forskere innen bibliotekfag. Visst trenger vi bibliotekforskning, og vi er helt avhengige av gode lærere ved bibliotek- og informasjonsutdanningen. Men vi må være på vakt mot en utvikling hvor akademisering blir et mål i seg selv. Utdanningen skal gi oss bibliotekarer som er i stand til å møte de behovene våre oppdragsgivere, bl.a. bibliotekforskere, trenger. Dette må være utgangspunktet for en evaluering av bibliotekarutdanningen, ikke hvordan vi skal få flest professorer i bibliotek kunnskap.

Vi skal ta med oss «høyt faglig nivå» fra definisjonen på akademisk, men må passe oss for å drive en aktivitet som blir «uten praktisk betydning.»

Dok.vit. i Tromsø

Det nye Institutt for dokumentasjonsvitenskap ved Universitetet i Tromsø har lagt et aktivt og ekspansivt år bak seg. Sist høst ble det andre kullet med studenter på dokumentasjonsvitenskap grunnfag uteksaminert. Instituttet har etablert det nye studiet bibliotek-kunnskap grunnfag og fått godkjenning fra departementet til å starte opp med dokumentasjonsvitenskap hovedfag. Både mellomfagstilllegg og doktorgradsprogram i dok.vit. er allerede i gang. Instituttet har nå sju ansatte. Professor Niels Windfeld Lund er instituttbestyrer, Anne Mangen og Frank Larsen er amanuenser i bibliotek-kunnskap, Jon Fagertun og Else Jerdal er amanuenser i dokumentasjonsvitenskap, John Trygve Solbakk er NFR-stipendiat og Helen Mæhre er førstekonsulent.

Praksisutplassering for Tromsø-studentene

Fra 23. februar til 3. april er det praksisperiode for det første kullet i bibliotek-kunnskap grunnfag ved Universitetet i Tromsø, Institutt for dokumentasjonsvitenskap. Det er 18 studenter som skal ut i praksis i denne perioden og 12 bibliotek er valgt ut som praksisbibliotek. Det er folkebiblioteka i Tromsø, Bodø, Longyearbyen, Lenvik, Balsfjord, Lyngen og Kjøllefjord. Det er biblioteket ved Kongsbakken videregående skole. Det er bibliotekene ved Samisk høyskole og Høgskolen i Narvik. Og det er universitetsbibliotekene i Tromsø og Oslo. Instituttet avholdt et møte med praksisbibliotekene 2. desember i fjor, for å drøfte opplegg og forventninger. Tanken bak utplasseringen er i følge instituttet å se den i forhold til eksamensprosjektet på bibliotek-kunnskap grunnfag, som skal knyttes til praktisk bibliotekvirksomhet og ikke alene være et teoretisk arbeide.

Forbundsstyrets desembermøte

Erling Bergan
Redaktør

5. desember hadde forbundsstyret sitt siste møte for året 1997. Saklisten var som vanlig lang. Naturlig nok ble den aktuelle situasjonen i AF drøftet først. Siri Kolle og Randi Rønningen refererte også fra høstens representantskapsmøte i AF.

Den første ordinære saken til behandling var BFs krav til hovedtariffoppgjøret pr. 1.5.98. På KS-området vil BF prioritere lokale forhandlinger. Videre ser forbundsstyret nødvendigheten av sentrale justeringer når det gjelder lederlønninger i struktur II. Forbundsstyret ser også at pga. lokale forhandlinger har begynnerkoden begynt å «henge etter» og dette vil bli

problematisert i kravene som oversendes til AF.

Av øvrige saker, som ikke gjengis i egne oppslag i Bibliotekaren, kan nevnes at styret etter grundige overveielser har vedtatt ikke å opprette noe eget lønnsutvalg, at BF tegner såkalt institusjonsmedlemskap i NBF, at alle nye medlemmer av BF fra 1.1.98 må dokumentere at de har godkjent bibliotekarutdanning (det samme gjelder studentmedlemmer som endrer status til yrkesaktive medlemmer), og at bevilgningen til lokallagene for 1998 er vedtatt - med kr.16.000 igjen til seinere fordeling.

Forbundsstyret skal i 1998 ha møter 26. januar, 6. mars, 8. mai, 12. juni, 27.-28. august, 16. oktober og 4. desember.

Prolongering av hovedavtalen i kommunal sektor

Forhandlingene om hovedavtalen og rammeavtalen i KS-området ble avsluttet 11. desember. Begge avtalene utløp 31.12.1997. Det er rammeavtalen som regulerer hvem som kan opptre som forhandlings-sammenslutning overfor Kommunenes Sentralforbund (KS).

KS, AF og LO ble enige om å prolongere (forlenge) begge avtalene fram til 31.12.99. YS gikk inn for å prolongere rammeavtalen, men brøt på Hovedavtalen. Dermed trekker de denne med seg inn i tariffoppgjøret til våren.

Den nye organisasjonen, Akademikerne, deltok ikke i forhandlingene. De sendte inn krav, men disse ble av KS oversendt AF. KS støtter AFs syn om at utbryterforeningene som har vært med på å danne Akademikerne, må forholde seg til AF så lenge de er medlem der. Akademikerne kan derfor ikke opptre

som selvstendig forhandlings-sammenslutning på kommunal sektor.

I forbindelse med forhandlingene ble det undertegnet en egen protokoll mellom KS og AF om at organisasjonene i 13-gruppen får eget partsforhold. Nå er det altså ingen tvil om at BF er selvstendig part overfor KS i 1998.

Bibliotekarforbundets landsmøte i 1999

I følge BFs vedtekter § 7.2 skal tid og sted for landsmøtet varsles ett år i forveien. Forbundsstyret behandlet saken på sitt siste møte og vedtok at BFs landsmøte 1999 avholdes 16. april i Oslo.

BF om forslaget til å etablere storfag på bibliotek- og informasjonsstudiene ved Høgskolen i Oslo:

Positive til prinsippet om å etablere storfag

Høringsvar fra BF, underskrevet av forbundsleder Randi Rønningen

Bibliotekarforbundet sendte rett før jul ut sitt svar på «Etablering av storfag ved Bibliotek- og informasjonsstudiene ved Høgskolen i Oslo», som høgskoleavdelinga sendte ut på høring i fjor høst. BF's høringssvar lyder slik:

«Bibliotekarforbundet (BF) vil innledningsvis uttrykke sin tilfredshet med at Bibliotek- og informasjonsutdanningen arbeider med å videreutvikle og utvide sitt studietilbud. Med de store endringer som i dag skjer innenfor vårt yrke er det nødvendig at dette gjenspeiles der hvor bibliotekarer blir utdannet.

BF støtter forslaget om å etablere et storfag ved Bibliotek- og informasjonsutdanningen. Dagens studenter er mer mobile og krever en større fleksibilitet i studietilbudene enn tidligere. Stadig flere velger å ta fag ved ulike utdanningsinstitusjoner, uavhengig av om det er

universitet eller høgskole. Et tilbud om storfag innen bibliotek- og informasjonsfag tror vi vil fange opp flere studenter enn dagens tradisjonelle treårige utdanning gjør. Dette mener BF vil skape et bredere rekrutteringsgrunnlag til vårt yrke, noe vi finner positivt. Vi ser det også som positivt at det åpnes for muligheten til å kombinere de ulike studietilbudene som nå er kommet innen vårt fagområde.

BF ser det også som en stor fordel dersom et storfag vil bedre rekrutteringen til hovedfagsstudiet.

BF ber Bibliotek- og informasjonsutdanningen også ivareta bibliotekenes behov for litteratur- og kulturformidling i sine planer om storfag.

Bibliotekarforbundet stiller seg altså positive til prinsippet om å etablere et storfag ved Bibliotek- og informasjonsutdanningen. Dersom innføringen av et storfag vil medføre store endringer i det faglige innholdet, vil BF måtte ta stilling til saken på nytt.»

Årsmøte i Akershus BF

Akershus lokallag inviterer sine medlemmer til

ÅRSMØTE

Tid: 12. mars 1998 kl. 18.00-20.00

Sted: Nasjonalt læremiddelsenter, Bankplassen 3, Oslo

⇒ spaltelangs

Bibliotekarutdanningen i Lund er vel etablert

Snart er det tredje kullet med bibliotekarer utdannet fra Universitetet i Lund. Det var i januar 1994, et halvt år etter Umeå, at den akademiske bibliotekarutdanningen startet i Lund. Sommeren 1995 begynte et tilsvarende tilbud i Uppsala. Sammen med bibliotekshøgskolan i Borås, som er den «opprinnelige» bibliotekarutdanningen i Sverige, uteksamineres det nå i alt ca. 150 nye bibliotekarer i vårt naboland. Bibliotekarutdanningen i Lund har en IT-innretning, og studierektor Birgitta Olander mener nye bibliotekarer bør ha gode jobbmuligheter. Hun fremhever at ca. 60 prosent av alle yrkesaktive bibliotekarer er over 50 år og at arbeidsmarkedet blir stadig bredere. - Men det er ikke selvklart at den bredere arbeidsmarknaden bara blir vår, sier Birgitta Olander til DIK-forum, det svenske «Facklig tidskrift för anställda inom Dokumentation, Information och Kultur».

Behov for fagutvikling og forskning i Sverige

I vårt svenske søsterorgan DIK-forum kan vi lese at det fra flere hold er bekymring for manglende satsing på fagutvikling og forskning innen bibliotek- og informasjonsfagene. I desember-nummeret er lederen viet dette temaet under overskriften «Slå vakt om ämnesprofilen». Det vises til DIK-förbundets engasjement de siste årene for å stimulere fagutviklingen. Umeå universitet blir fremhevet som et godt eksempel, gjennom den nye bibliotekarutdanningen og oppbyggingen av kulturadministrasjon som eget fagområde. Men nå har en strategikomité definert bibliotek- og informasjonsvitenskap som en yrkesutdanning og ikke som egne fagområde. Lederen i DIK-forum frykter at

spaltelangs ⇒

dette kan være dødsstøtet for fortsatt fagutvikling innen disse fagene. Også studierektor ved Institutionen för biblioteks- och informationsvetenskap i Lund, Birgitta Olander, etterlyser økt satsing på forskning innen våre fagområder. - En enda professur som vi nu har i Göteborg räcker inte. Forskningen behövs för att hålla ämnet vitalt - annars finns det risk för att vi halkar ner på yrkesskolenivå igen. Och då tar kanskje någon annan yrkesgrupp hand om den nya spennende arbeidsmarknaden, advarer Birgitta Olander.

Danske hatter av for UBIS

Etter to års arbeid ble spenningen utløst da det danske «Udvalget om Bibliotekerne i Informations-samfundet» (UBIS) avga sin innstilling seinhøstes i fjor. Av vårt danske søsterorgan Bibliotekpressen går det fram at de fleste er positive til utvalgets innstilling, med unntak av ett forslag. Det gjelder selvfølgelig brukerbetaling, der et flertall i utvalget ønsker lovhjemlet rett for kommunene til å innkreve årsavgift for lånekort (som da skal gi rett til gratis boklån) og å ta gebyr for lån av ikke-boklige medier. Danske BF håper at forslagene fra utvalgets mindretall på dette punkt tas til følge. Det vil innebære at gratisprinsippet opprettholdes uavkortet. Men selv om betalings spørsmålet preger mye av kommentarene til forslagene fra UBIS, så omtales resten av forslagene i svært rosende vendinger fra både BFs leder («Topkarakter til UBIS») og Bibliotekpressens redaktør («Hatten af for UBIS»). Både situasjonsbeskrivelse og løsningsforslag omtales som velunderbygget og forbillidlig. Det gjelder blant annet folkebibliotekenes internett-adgang, lånesamarbeidet, folkebibliotekets rolle i lokalsamfunnet, medietilbudet i folkebibliotekene og det statlige ansvar for et samarbeidende bibliotekvesen.

BF om studieplan i skolebibliotek-kunnskap for videregående skoler:

Bedre med grunnfag enn halvårsenhet

Høringssvar fra BF, underskrevet av forbundsleder Randi Rønningen

Bibliotekarforbundet sendte rett før jul sitt høringssvar til «Studieplan for halvårsenhet i skolebibliotek-kunnskap i videregående skole». Forslaget til en slik studieplan var sendt ut i november til diverse høringsinstanser, fra Høgskolen i Oslo, Avdeling for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag. BFs høringssvar lyder slik:

«Bibliotekarforbundet (BF) finner det svært uheldig at Høgskolen i Oslo, Bibliotek- og informasjonsstudiene vil tilby en halvårsenhet i bibliotek-kunnskap som skal tilfredsstillende de krav som må stilles for å ha ansvaret for bibliotek i videregående skole. Som høgskolen selv sier i sine kommentarer: "Den optimale situasjonen for videregående skole hadde vært fagutdannede bibliotekarer ..." og "Erfaringer fra videregående skoler med fagutdannede bibliotekarer har vist hvilket pedagogisk potensiale som ligger i et godt utbygd skolebibliotek." BF mener den satsningen på bibliotek-tjenester som i dag er nødvendig for å oppfylle intensjonene i Reform 94 krever fagutdannede bibliotekarer i videregående skoler.

Når det i kommentarer står at det i mange fylker fremdeles er liten politisk vilje til å satse på skolebibliotek, er ikke BF uenig i dette. Men vi har de siste årene registrert en bedring i situasjonen. Flere fylkeskommuner har vedtatt at de skal ha fagutdannede bibliotekarer i de videregående skolene. Vi har også sett at flere utvider bibliotekarressursen til hele stillinger. Det

finnes i dag fylker hvor alle videregående skoler har bibliotekar i 100% stilling. I de lokale lønnsforhandlingene har langt de fleste av BFs medlemmer i videregående skole fått helt eller delvis gjennomslag for sine lønnskrav. Dette tolker vi dit hen at arbeidsgiver prioriterer bibliotek. Alle disse signalene viser at det etter hvert har blitt en mer positiv holdning til å satse på bibliotekene og fagutdannede bibliotekarer, og BF ser ingen grunn til å undergrave en positiv utvikling ved å senke kravene til fag-kunnskap. Det som imidlertid er problematisk i dag er å få kvalifiserte søkere til ledige stillinger. BF mener det heller må arbeides med å utdanne flere bibliotekarer enn å tilby løsninger vi finner mindre gode.

BF ser selvsagt at det er bedre at den som har ansvaret for skolebiblioteket har noe kunnskap innen bibliotekfag, dersom skolen ikke ansetter bibliotekar. Erfaringene fra fylker hvor det pedagogiske personalet har tatt videreutdanning i bibliotekfag viser imidlertid at dette ikke er en god løsning på sikt. For det første blir en svært liten del av den aktuelle persons stillingsressurs benyttet til bibliotek. For det andre blir det et problem når vedkommende skifter arbeidssted. Å tilby halvårsenhet i skolebibliotek-kunnskap vil kun være en kortsiktig løsning som ikke vil gi ansatte og elever i videregående skoler det bibliotektilbudet de har krav på.

I forslaget til studieplan vises det til "Handlingsplan for skolebibliotek" fra Kirke- utdannings- og forsknings-departementet. BF vil også henlede oppmerksomheten til "Metodisk veiledning i bruk av bibliotek i skolen" som var på høring vinteren 1997. Her blir det i forbindelse med de videregående skoler hele tiden snakket om fagutdannet bibliotekar.

BFs skeptiske holdning til halvårsenhet i skolebibliotekkunnskap blir forsterket når vi ser på den foreslåtte studieplanen. Vi kan ikke se at målet "tilegne seg kunnskaper og ferdigheter som setter dem i stand til å organisere, utvikle og drive et skolebibliotek etter gjeldende retningslinjer og læreplaner" kan nås når studentene innen så små tidsrammer skal lære om så mange emner.

BF stiller seg også uforstående til at personer uten formell studiekompetanse kan følge kurset, men uten anledning til å gå opp til eksamen. Har høgskolen tenkt at også disse skal kunne ha ansvaret for

bibliotek i videregående skoler? Vi trodde hele forutsetningen for tilbudet var muligheten for å kombinere pedagogisk utdanning med bibliotekkunnskap.

BF ønsker altså ikke at det skal tilbys halvårsenhet i skolebibliotekkunnskap for videregående skoler. Vi har derfor ikke i detalj gjennomgått den foreslåtte studieplanen. Dersom pedagogisk personale skal få kjennskap til bibliotek mener vi dagens grunnfag ved Høgskolen i Oslo må være en bedre løsning.»

Bibliotekarforbundets lokallag i Hedmark og Oppland:

Innkalling til årsmøte

Det innkalles til årsmøte

Torsdag 12. mars 1998 kl. 18.00

på Hamar bibliotek, Storhamargt. 11, Hamar.

Årsmøtesaker:

Sak 98/01: Godkjenning av innkalling og sakliste.

Sak 98/02: Valg av møteleder, referent og underskrivere av protokoll.

Sak 98/03: Årsberetning.

Sak 98/04: Regnskap og revisjonsberetning.

Sak 98/05: Handlingsplan.

Sak 98/06: Budsjett.

Sak 98/07: Valg.

Sak 98/08: Innkomne saker.

Saker som ønskes behandlet av årsmøtet må være styret i hende senest 12. februar 1998.

I etterkant av årsmøtet vil det kl. 19.00 bli arrangert et medlemsmøte.

Tema for dette er foreløpig ikke avklart.

Med vennlig hilsen
Bibliotekarforbundet i Hedmark og Oppland

Klaus Jøran Tollan
leder

⇒ spaltelangs

Forskerforbundets ledelse vil vente og se

Utbryterne fra AF sliter litt for tida. AF slipper dem ikke ut av sitt favntak sånn uten videre, de kommer ikke til forhandlingsbordet i offentlig sektor denne våren, de møter liten velvilje i opinionen for budskapet om markedsbasert lønn og større lønnsforskjeller. Men den nye sammenslutninga Akademikerne virker likevel forlokkende på mange i Forskerforbundet. I siste «Forskerforum» skriver redaktøren: «Mange medlemmer i Forskerforbundet meiner den rette organisasjonen for eit forbund med (svært) langtidsutdanna medlemmer og med lokale forhandlingar som mål, er Akademikerne. Forskerforbundet si leiing har bestemt seg for fortsatt å venta og sjå, men kor forbundet til slutt landar etter den taktiske linedansen dei dermed i praksis utfører, veit ingen».

FBF slutter seg til Forskerforbundets holdning

Forskerforbundets fagbibliotekforening (FBF) har i siste FBF-nytt gjengitt vedtaket fra Forskerforbundets styre om AF-utbryterne Akademikerne. FBFs leder Marit Tangvik Magnussen kommenterer dette slik: «Problemstillingene er selvsagt også aktuelle for FBF og vi slutter oss til den holdning Forskerforbundets styre har tatt med hensyn til å avvente situasjonen. Uavhengig av Forskerforbundets organisasjonsmessige tilknytning, er FBF en naturlig del av Forskerforbundet».

Årsmøte i FBF

Tirsdag 10.februar skal FBF ha sitt årsmøte. Det blir i Oslo, med et seminar arrangert i tilknytning til møtet.

spaltelangs ⇒

IFLA-fond for 3.verden- deltakelse

I sitt siste møte i fjor bestemte IFLAs øverste organ, Executive Board, å etablere noe de kaller «The Presidents' Fund for IFLA Participation from the Developing World». Med dette markerer den internasjonale bibliotekforeninga slutten på Robert Wedgeworths president-periode. Han har ledet organisasjonen fra 1991 og fram til kongressen i København i fjor. «The Presidents' Fund» er etablert for å hjelpe kollegaer i utviklingsland til økt deltakelse i IFLA. Innsamling av penger til fondet har startet i USA og vil bli fulgt opp gjennom IFLA over hele verden i løpet av de første månedene av 1998. Det er meningen at fondet skal bygges opp til et slikt nivå at rentene kan brukes til årlige tildelinger, bl.a. til økt deltakelse fra 3.verden på de årlige IFLA-konferansene. Fondet vil bli administrert fra IFLAs hovedkvarter i Nederland. Jurysen for tildelinger vil bestå av to fra IFLAs styrende organer og to fra de ansatte i IFLA.

Stridsklev bibliotek har aktiv høst bak seg

De ansatte på Stridsklev bibliotek i Telemark har i høst vist at biblioteket også er et sted for forskjellige typer arrangementer. I oktober samarbeidet de med Flyktningekontoret om en kulturkveld for flyktninger og innvandrere, med nærmere 60 deltakere og tolketjeneste på arabisk, albansk, somali, vietnamesisk og serbokroatisk. Samme måned hadde de kulturkveld for psykisk utviklingshemmede barn, med 30 barn og voksne tilstede. Videre utover høsten har de hatt filmfremvisinger, dukketeater, kultur dager (med nærmere 800 innom biblioteket de to dagene arrangementet varte), m.m.

Hva skjer i Nordland BF?

*Kjersti S. Bjerke
Lokallagsleder
i Nordland BF*

Fakta om Nordland fylke

Nordland er Norges smaleste og mest langstrakte fylke. Fra grensen til Nord-Trøndelag i sør strekker det seg 50 mil nordover. Innerst i Tysfjorden er Norge på det smaleste, her er det bare 6,3 km til svenskegrensa. Fylkesadministrasjonen ligger i Bodø som er fylkets største by med vel 40 000 innbyggere.

Kommunikasjonen i fylket er vanskelig pga. spredt bosetting. På kysten er sjøtransporten viktig; med hurtigrute, hurtigbåter, ferger og andre lokalbåter. Skal du ta toget nordover, kommer du ikke lenger enn til Bodø - her er endestasjonen for Nordlandsbanen. Polarsirkelen går gjennom fylket, denne er markert både i leia for sjøgående ferdsel og på Saltfjellet langs E6.

Nordland BF

Lokallaget hadde ved siste opptelling 33 medlemmer. På årsmøtet 10.3.97 var det 11 medlemmer tilstede, og da ble nåværende styre valgt. Etter valget besto styret av bibliotekarere kun fra videregående

skole, men dette ble endret fra nyttår. Etter årsmøtet har vi hatt 3 styremøter, 2 av disse har vært avviklet pr. telefon. Det har ikke vært mulig å avvikle medlemsmøte i denne perioden.

På grunn av de lange avstandene koster et styremøte lagt til Bodø i overkant av 1000 kroner bare i reiseutgifter. Et medlemsmøte kan derfor bare arrangeres dersom medlemmene betaler reise og opphold selv. Da stiller det seg annerledes med portoutgifter - vi har råd til å sende referat fra styremøtene til alle medlemmene.

En av sakene vi ønsker å jobbe med i Nordland BF, er rekruttering. Vi har gjort forsiktede fremstøt, og det har gitt gevinst i form av et par nye medlemmer siste år.

Det viser seg at det er ikke helt enkelt å rekruttere medlemmer til verv i BF- vi opplever nå at en av våre «bastioner» - Narvik bibliotek - står uten hovedtillitsvalgt fra årsskiftet.

Styret

Sekretær er Astrid Larssen, biblioteksjef i Saltdal kommune. Hun var innehaver av denne

stillingen tidligere, men hadde et opphold for å jobbe i den videregående skolen et par år.

Elisabeth Almendingen sitter på pengesekken, og har tidligere vært med i styret som varamedlem. Hun er bibliotekar ved Sandnessjøen videregående skole. Varamedlemmer til styret er Laila Ringheim, Bodø bibliotek og Hilde Elisabeth Teigen, Nordland fylkesbibliotek avd.

Narvik (permisjon fra Narvik bibliotek). Leder for lokallaget er artikkelforfatteren. Jeg heter Kjersti S. Bjerke, og er bibliotekar ved Norsk Luftfartsmuseum. Jeg startet her ved nyttår, etter å ha jobbet 5 år ved Asphaugen videregående skole i Bodø. Jeg er oppvokst i ei lita bygd som heter Festvåg, i Bodø kommune. De som har vært på Kjerringøy, har som regel også vært i Festvåg; ferga til Kjerringøy går herfra.

Jeg har eksamen fra SBIH i 1992. I tillegg har jeg ex.phil. fra UiTø og praktisk-pedagogisk utdanning fra Høgskolen i Bodø.

Organisasjonserfaringen var det så som så med. Jeg er under opplæring! Men jeg prøver å gjøre så godt jeg kan - jeg har vært på kurs i lokale forhandlinger i regi av AF, og deltar på grunnkurs for tillitsvalgte i vinter. Jeg deltok i både 5.1- og 5.2-forhandlinger i høst, vel og merke med hjertet i halsen.

Arbeidsmarkedet og rekruttering

Tidligere var Nordland ett av to fylker i Norge som hadde 2 fylkesbibliotek. Disse er nå slått sammen til ett - med en avdeling på Mo i Rana og en i Narvik.

Vi har 45 kommuner - og like mange folkebibliotek. De fleste kommunene er små - om ikke i utstrekning så i forhold til antall innbyggere. I 18 av disse kommunene er biblioteksjefen fagutdannet - en av disse er en deltidsstilling. 1 av biblioteksjefstillingene er for tiden ubesatt. De resterende kommunene - 26 i tallet - har biblioteksjef uten fagutdanning. 22 av disse er deltidsstillinger. Dette illustrerer noe av problemene vi sliter med i Nordland; det er vanskelig å få kvalifiserte søkere til utlyste bibliotekarstillinger. At så mange stillinger er på deltid, gjør ikke situasjonen noe lettere. Ser vi på de videregående skolene, har 14,5 bibliotekarer fagutdanning og 8 har det ikke (av de som sendte inn statistikk for året 1996).

Jeg har ikke innhentet statistikk for hvor mange personer fra Nordland som utdanner seg til bibliotekar, men jeg tror vi kan si med relativt stor sikkerhet at det ikke er mange! I mitt kull fra 1992 var det bare en - meg selv. Våren 1998 ser ut til å bli et

godt år i så måte, med flere nyutdannede bibliotekarer som «kommer hjem» både fra Oslo og Tromsø.

Lønnsnivå og lokale forhandlinger

Nordland fylkeskommune har prioritert oppretting av hele bibliotekarstillinger på de videregående skolene og sykehusene. Alle disse står i stillingskode 7027 med minimumsavlønning ltr. 26. Ved de lokale forhandlingene i høst la vi inn krav på 8 av våre medlemmer i denne koden, og resultatet ble at alle kom opp i ltr. 28. Det må vi si oss fornøyd med, men vi må arbeide videre med å få hevet distriktsbibliotekar-stillingene. Disse har en altfor svak lønnsutvikling i forhold til de gruppene de har veiledningsansvar overfor.

I primærkommunene fikk vi lite gjennomslag for våre krav. Etter en kjapp ringe-runde blant medlemmene kan vi slå fast at 3 av våre medlemmer på kommunal sektor fikk 1 lønnstrinn hver! Men det må sies i denne sammenheng at vi fikk større uttelling ved de lokale forhandlingene året før.

I forbindelse med lokale forhandlinger etterlyses det stadig retningslinjer for hvordan forhandlingene skal gjennomføres. Noen biblioteksjefer opplever at de ikke får forhandle for seg selv, mens andre opplever det motsatte - nemlig at de *må* forhandle for seg selv. Vi opplever til stadighet at kommunenes forhandlingsdelegasjoner helst ikke ønsker motstandere på den andre siden av bordet som kommer fra et eller annet hovedkontor sørpå. Forhandlingene oppfattes i varierende grad som reelle forhandlinger. I en kommune i et gitt tilfelle var hele potten - pluss litt til - allerede utdelt i kommunens første tilbud!

Utdanningstilbud i Nord-Norge

På bakgrunn av den vanskelige rekrutteringssituasjonen i Nord-Norge, har vi nå fått et utdanningstilbud i Tromsø. Bibliotekarforbundet har vært invitert til samarbeid mellom Institutt for dokumentasjonsvitenskap ved UiTø og bibliotekene i Nord-Norge om hvordan

⇒ s. 10

⇒ spaltelangs

Internasjonal sommerskole om digitale bibliotek

2. - 14. august 1998 arrangerer universitetet i Tilburg i Nederland en sommerskole om det digitale bibliotek. Det er tredje sommeren de arrangerer denne typen tilbud. De sier selv at undervisningen i disse to ukene skal være praktisk og anvendbar for bibliotekarer i fag- og forskningsbibliotek og for lærere ved institusjoner som utdanner bibliotekarer. Emnene vil spenne fra strategisk planlegging og organisasjonsspørsmål til praktisk kunnskap om elektroniske dokumenter og kommunikasjon over internett. Kursavgift inkl. måltider er 6.500 nederlandske gylden, men overnatting kommer i tillegg. Kurset er ferdig umiddelbart før den årlige IFLA-konferansen begynner i Amsterdam, slik at interesserte som måtte ha snille og rike arbeidsgivere kan belage seg på et lengre opphold i tulipanlandet. Sjekk <http://cwis.kub.nl/~ticer/> på internett for mer informasjon.

Postsortering for svenske bibliotekarer?

Den nedlagte postsorteringen i Norrbotten i Sverige har fått uventede konsekvenser for bibliotekene. Dagens Nyheter meldte om et tilfelle der bibliotekar Gunnel Gunneland i Piteå skulle bli postansvarlig på stedet, et tiltak støttet av næringsminister Anders Sundström som synes det er både tenkelig og fornuftig å la postens tjenester utføres av andre i samarbeid med bibliotek og annen virksomhet. Men kulturadministrasjonen i Piteå trakk seg da de innså at det var umulig å vinne en arbeidsrettssak om en slik endring av arbeidsoppgavene for bibliotekaren. Men likevel begynner bibliotekets tre assistenter nå på en postutdannelse.

spaltelangs ⇒

Har du hørt om MCL?

«Multicultural library» (MCL) er et felles-nordisk tiltak. Det ble startet høsten 1996 av Deichmanske bibliotek i Oslo og den sentrale multikulturelle bibliotek-tjenesten ved Helsingfors folkebibliotek. Hensikten er å gjøre nordiske folkebibliotek, og spesielt deres multikulturelle tjenester, tilgjengelige for alle gjennom internett, med spesiell hensyntagen til kultur- og informasjonsbehovene til utlendinger som bor i de nordiske land.

I de to første årene mottok MCL økonomisk støtte fra det finske undervisningsdepartementet.

Dette har gjort det mulig å etablere hjemmesider for MCL - som fungerer som en felles digital møteplass for de som er interessert i multikulturelle bibliotek-tjenester. MCL begrenser seg ikke til aktiviteter på internett. Andre typer aktiviteter blir også satt igang, men med internett som kommunikasjonskanal. Du finner MCLs hjemmeside på: www.lib.hel.fi/mcl/

«Akademikerne» får beholde navnet sitt

Før jul kom Namsrettens kjennelse i den såkalte navnesaken. Akademikerne Fellesorganisasjon (AF) hadde krevd at utbryterne ikke kunne kalle seg «Akademikerne» på grunn av navnelikheten. Men Namsretten slo fast at den nye organisasjonen får beholde navnet sitt. - Vi tar kjennelsen til etterretning, sa AF-leder Magne Songvoll i en kommentar. - Men vi beklager sterkt at dette ble utfallet. Navnelikheten skaper problemer i hverdagen, det har vi allerede erfart. Men vi må akseptere at retten har kommet til et annet standpunkt, sa han.

s. 10 ⇒

instituttet kan spille en aktiv rolle i bibliotekutviklingen i Norge generelt og i Nord-Norge spesielt gjennom etter- og videreutdanning og forskning. Første møte var 2.12.97, og representanter for alle de 3 lokallagene i Nord-Norge møtte.

Dette er en sak som BF bør engasjere seg i i tiden framover. En dato som vi bør merke oss i denne forbindelse er 8.juni 1998. Dette er dagen da de første bibliotekarene er ferdig utdannet fra Universitetet i Tromsø og klare for det nord-norske arbeidsmarkedet. Utdanningen er inne til godkjennelse hos Statens bibliotektilsyn. Mer informasjon om dette utdanningstilbudet finner du på URL http://www.isl.uit.no/fagtilbud/dokm_fag.html. Instituttet vil med det første sende ut et spørreskjema til alle bibliotek i Nord-Norge for å kartlegge behov for etter- og videreutdanning. Instituttet vil også åpne for vurdering av realkompetanse som grunnlag for opptak (jfr. Buer-utvalgets rapport).

BFs nye web-adresse

Bibliotekarforbundet har lenge vært på internett med egne hjemmesider, inneholdende både tariffinformasjon, navn og adresser til sekretariat, styremedlemmer og lokallag, informasjon om Bibliotekaren, lenker til AF og søsterorganisasjoner i Norden, m.m.

Disse sidene har vi til nå hatt på leid plass hos Biblioteksentralen. Vår web-redaktør Hanne Fosheim har undersøkt og vurdert vilkårene for å ha eget såkalt «domene», som bl.a. gir oss en egen web-adresse uavhengig av Biblioteksentralen. BFs styre har vurdert dette og gitt klarsignal for å opprette eget domene for BF.

Det vil si at vi nå er på internett med vår egen web-adresse:

www.bibforb.no

Det er lagt ut «flyttemelding» fra den gamle web-adressen vår. Men det er fint om flest mulig merker seg den nye adressen og retter opp lenker de måtte ha opprettet til BFs web-side.

Høskolen i Nesna er også i gang med et tilbud. Dette er et grunnfag i samlingsutvikling rettet inn mot bibliotek, museum eller andre samlingstyper. Dette studiet kan gå inn som en del av en cand.mag grad ved UiTø. De første studentene blir også uteksaminert våren 1998. Mer om denne utdanningen på URL: <http://www.hinesna.no/samling>.

Framtida

Det skjer ting i den nordlandske bibliotekhverdagen. Vi går spennende tider i møte både når det gjelder de nye utdannings-tilbudene og lønnsutvikling. Vi må arbeide videre med rekruttering - både når det gjelder nye medlemmer og til tillitsverv i BF.

Utfordring

Jeg utfordrer Sogn og Fjordane BF ved Lise Vik-Haugen om å presentere sitt lokallag i neste nummer av Bibliotekaren.

Eget partsforhold!

11.desember var det møte i Kommunenes Hus i Oslo, mellom Kommunenes Sentralforbund (KS) på den ene siden og Akademikerne Fellesorganisasjon - kommune (AF-K) på den andre siden, om AF-Ks krav i henhold til Hovedavtalens (HA) § 1-1 om partsforhold for den enkelte organisasjon tilsluttet 13-gruppen. For KS møtte Lars Haukjem og for AF-K møtte Nina Sverdrup Svendsen. I den knappe protokollen fra møtet står det:

«Partene er enige om, jfr. referat av 5.juni 1997, at følgende organisasjoner gis selvstendig partsforhold i Hovedtariffavtalen (HTA) og Hovedavtalen (HA) med virkning fra 01.05.98 (01.01.98 for HA del B og C):

Norsk Forskerforbund, Den norske kirkes preste- og kateketforening, Norges Farmaceutiske Forening, Høgskoleutdannedes Forbund, Norsk Skolelederforbund, Samfunnsviternes Fagforening, Sosialøkonomenes Fagforening, Samnemnda for NF og NKF, Bibliotekarforbundet, Det Norske Diakonforbund.»

Medlemsmøte i Rogaland BF

Kari Bøe Hansen
Referent

Femten medlemmer fra lokallaget møtte Randi Rønningen da det var medlemsmøte i Rogaland BF 20. november. Forbundslederen ga en orientering om den aktuelle situasjonen med de seks AF-foreningene som ville bryte ut og danne sin egen hovedorganisasjon. - AF vil fortsatt være den dominerende arbeidstakerorganisasjonen for yrkesaktive med høyere utdanning i offentlig sektor, sa BF-lederen. Hun la til at opprettelsen av Bibliotekarforbundet forhåpentligvis har gitt oss økt bevissthet lønnspolitikk og om det å fremme krav.

- En av utfordringene framover vil bli endring av utdanningstilbudet, sa Randi Rønningen. Det er et ønske at studenter kan kombinere studier ved Bibliotek- og informasjonsstudiene ved Høgskolen i Oslo med andre studier og gå noe lenger

BFs Kirsten Leth Nielsen gjenvalgt som nestleder i AFs Oslo-gruppe

Kirsten Leth Nielsen fra Deichmanske bibliotek har i siste periode vært nestleder i den såkalte Oslo-gruppa i AF. Denne gruppa er å sammenligne med 13-gruppa i kommunal sektor. Oslo kommune er som kjent eget tariffområde, så derfor har de altså organisert sin egen AF-gruppe for forbundene som på landsplan inngår i 13-gruppa..

Nå er Bibliotekarforbundets Kirsten Leth Nielsen gjenvalgt som nestleder i Oslo-gruppa for to-års perioden 1998-99. Dette innebærer at hun også har fast plass i AFs råd for Oslo kommune.

enn dagens grunnfagstilbud muligjgør. Dette vil medføre etablering av et storfags-tilbud (2 år) som stort sett består av det som i dag tilbys fram til slutten av andre år av det treårige tilbudet.

Det ble også minnet om at alle sender tilbakemelding til BF om resultatet av de lokale lønnsforhandlingene. Skjema er sendt til alle og kan også fåes fra BFs sekretariat.

Lær dine barn at jorden er vår mor

DET NASJONALE
MILJØ
BIBLIOTEKET

*Steinkjer folkebibliotek, Dampsaga kulturhus,
Postboks 2502, 7701 Steinkjer
Tlf. 74 16 93 56, faks 74 16 24 10
e-post: miljø@steinkjer.folkebibl.no
<http://www.steinkjer.folkebibl.no/miljo/miljobib.htm>*

⇒ spaltelangs

Organisasjonsutviklingsprosjekt i AF

AF har nå satt i gang et organisasjonsutviklingsprosjekt for å bygge en ny organisasjon etter at flere forbund forlater organisasjonen ved utgangen av 1998. Det er mange problemstillinger det knytter seg spenning til når AF skal reorganiseres i en noe mindre utgave. En av dem er hvordan Forskerforbundet vurderer resultatet. Forskerforbundets leder Trond Eskeland er blant dem som sitter i styringsgruppen for prosjektet, og forbundets generalsekretær Kari Kjenndalen sitter i prosjektgruppen. Det er ingen tvil om at utfallet av prosjektet vil være viktig når Forskerforbundet skal ta stilling til hvilken hovedorganisasjon forbundet skal være medlem av i fremtiden. Forskerforbundet sitt øverste organ - representantsskapsmøte - skal samles 15. - 16. oktober 1998.

Bankgebyrer - samarbeid AF/LO

Bankenes gebyrpolitikk fikk mye mediaoppmærksomhet i begynnelsen av desember, etter at VG hadde saken som førstesideoppslag. Utgangspunktet var en undersøkelse gjennomført på initiativ fra AF og LO. AF fikk en del forespørsler om å delta i TV-debatter, men flere opplegg strandet da Den norske Bank (DnB) ikke ønsket å stille opp. Konsernsjef Finn A. Hvistendahl inviterte i stedet AF til et møte, der de kunngjorde at DnB senket gebyret på kortbruk i butikker. For ordinære kunder vil prisen på varekjøp i butikker og på bensinstasjoner bli senket fra tre kroner til 2,50. For kunder som bruker DnB-direkte, samt Total- og Saga-programmene, vil prisen bli redusert til kroner 1,50. - Det er gledelig at de reagerer på denne måten. Jeg tolker det som et første skritt i riktig retning, sa Magne Songvoll i en kommentar.

spaltelangs

Jeg vil reise til et annet land!

- om utvekslingsmuligheter for bibliotekarer

*Carol van Nuys
Bibliotekar
Høgskolen i Østfold,
Biblioteket - Fredrikstad*

*Fra 1.februar 1998:
Bibliotekonsulent IT,
Østfold fylkesbibliotek*

Hvem har ikke drømt om å komme til et nytt og spennende land for å lære stedet og andre mennesker å kjenne? Bibliotekarer - som alle andre yrkesgrupper - kan få glede og faglig utbytte av å arbeide eller studere i utlandet. Når man har reist og lært seg bibliotekfagterminologien på et annet språk, kan det være lettere å lese utenlandske bibliotekstidsskrifter og holde seg faglig ajour. Gode praktiske språkkunnskaper kan også komme til nytte når man skal kjøpe inn utenlandsk litteratur til biblioteket eller i veilednings- og referansearbeid. Nye måter å gjøre arbeidsoppgavene på kan tas i bruk når man vet at de fungerer andre steder. Utveksling kan gi oss et lite avbrekk fra våre daglige rutiner og kan være kilden til inspirasjon - både faglig og personlig.

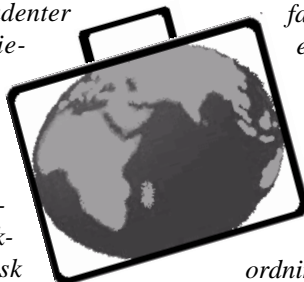
Hvilke muligheter finnes?

Norges deltagelse i EØS har åpnet for nye muligheter når det gjelder å delta i utvekslinger, prosjekter eller forskning sammen med EU-landene. Summarisk har nordmenn som vil reise til EU-land samme sjanser for å få økonomisk støtte til dette som EU-borgerne har.

Innenfor Norden finnes det også flere program for utveksling, hovedsakelig program som er underlagt Nordisk ministerråd.

I tillegg disponerer de fleste bibliotekfaglige organisasjoner, fagforeninger og de enkelte arbeidsplasser midler som kan brukes til reiser og kompetanseutvikling. Det finnes sikkert mange uformelle initiativ for å få i gang internasjonal utveksling her i landet, men det har vært vanskelig å få den store og fulle oversikten.

Vi har bedt Carol van Nuys skrive en serie artikler om hvilke muligheter bibliotekarer og bibliotekarstudenter har - i jobb- eller studie-sammenheng - til å oppholde seg i utlandet. Det dreier seg om både korte og lengre opphold. Noen stipend og tilskuddsordninger er kjent i bibliotekmiljøet. Andre er praktisk talt ukjent. Vi ønsker å bevisstgjøre bibliotekarer og bibliotekar-

Bibliotekarstudenter

Bibliotekarstudenter kan benytte seg av EUs utvekslingsprogram SOKRATES/ERASMUS, forutsatt at deres studiested har inngått avtaler med utdanningsinstitusjoner i andre land. Studenter taper ingen tid i studiene og kan fortsette der de slapp før avreisen.

EU-programmet LEONARDO DA VINCI kan også benyttes for utvekslinger eller utplasseringer i andre land. Dette programmet er ikke basert på at lærestedet har inngått institusjonsavtaler på forhånd, men at lærestedet kan inngå i utvekslingsprosjekter sammen med andre utdanningsinstitusjoner/bedrifter. Studenter må beregne at studietiden utvides om de benytter seg av programmet. Helt nyutdannede studenter kan også benytte seg av LEONARDO dersom lærestedet søker på deres vegne og står ansvarlig for utvekslingsprosjektet.

Sekretariatet for kulturavtaleprogrammene ved Norges forskningsråd (KAS) administrerer to programmer som er tiltenkt studenter. Statsstipend og sommerstipend gir muligheter til studieopphold i Asia og Afrika i tillegg til europeiske land.

Nordisk ministerråd administrerer programmet NORDPLUS som har støtteordninger for studentutveksling innenfor Norden, og NorFA-programmet kan også brukes av bibliotekarstudenter.

Yrkesaktive bibliotekarer

Bibliotekarer som arbeider som undervisningspersonell ved bibliotekarutdanninger kan reise til andre land innenfor EU/EFTA eller Norden dersom deres arbeidsplass har inngått avtaler om lærerutveksling innenfor programmene SOKRATES/ERASMUS eller NORDPLUS.

LEONARDO DA VINCI gir muligheter for gjensidige utvekslinger for kortere tidsperioder. I tillegg kan bibliotekarer i administrative stillinger, bibliotekarer med ansvar for opplæring i bibliotek og bibliotekassistenter benytte seg av dette programmet.

studenter til å utnytte mulighetene til å skaffe seg spennende profesjonelle erfaringer. Serien er basert på en oppgave Carol van Nuys skrev mens hun gikk på sivilbibliotekarstudiet. Vi gjør oppmerksom på at utvekslings-, stipend- og tilskuddsordninger kan variere fra år til år, nye ordninger kan komme til og andre falle bort. Opplysninger og vilkår bør sjekkes før man sender søknad.

Bibliotekarer som er ansatt i staten har muligheter for utveksling på lik fot med alle andre statsansatte. Nordisk tjenestemannsutveksling og Nordisk stipendordning for utveksling til nordvestre Russland og Baltikum er to muligheter som

finnes for denne gruppen. NorFA-programmet kan brukes av bibliotekforskere.

Ordningen med offentlige tjenestemenn i EU-kommisjonen gir både statsansatte, kommunalt ansatte og fylkeskommunalt ansatte bibliotekarer muligheter for å reise til Brussel eller Luxembourg og arbeide i EUs institusjoner.

Bibliotekarer som er ansatt i fylker eller kommuner har færre muligheter enn statsansatte for utveksling. Venns-kapsavtaler og bilaterale avtaler kan være en mulighet for kommunalt ansatte. I tillegg gir Nordisk ministerråds NORDBOK-program folke-/fylkesbibliotekarer muligheter til å delta på konferanser, workshops, prosjekter mm. i nordisk sammenheng og dermed en sjanse til å komme seg til andre nordiske land.

Sekretariatet for kulturavtaleprogrammet (KAS) gir spesialiststipend slik at bibliotekarer kan reise både i Europa og Østen for å holde gjesteforelesninger. Statsstipend gir også yngre forskere mulighet til å få et studieopphold i Asia eller Afrika, i tillegg til europeiske land.

Så langt jeg kan se finnes det få utvekslingsprogrammer som er tiltenkt kun yrkesaktive bibliotekarer. De ordningene som finnes er stort sett beregnet på spesielle grupper av bibliotekarer. Eksempler er bibliotekarer ved handelsskoler eller ved medisinske bibliotek.

Arbeidsledige bibliotekarer

Som EØS-borger, har norske arbeidsledige muligheter for å reise til et annet land for å søke arbeid. Arbeidsformidlingens EU-ROPA-service informerer om tilbud til arbeidsledige - og dermed også arbeidsledige bibliotekarer. Dette forutsetter at man kan forsørge seg selv, for eksempel med dagpenger. Finner man arbeid innen tre måneder, blir det mulig å bli boende i landet.

NORDJOBBS gir muligheter for unge arbeidsledige bibliotekarer å dra til et annet nordisk land for å arbeide i en periode mellom 4 uker og 4 måneder. Reisen betaler man selv, men bostøtte og lønn blir dekket. Foreningen Norden kan gi flere opplysninger om denne ordningen.

LEONARDO DA VINCI gir også arbeidsledige bibliotekarer under 28 år muligheter for utplassering i et av EU/EFTA-landene. Arbeidsformidlingen, AMO eller en annen institusjon må i slike tilfeller stå ansvarlig for utplasseringsprosjektet.

Hvilke program har praktisk betydning for meg?

Ikke alle programmer har like stor praktisk betydning for alle reiselystne bibliotekarer. Enkelte programmer er beregnet kun på meget snevre brukergrupper. Andre stiller krav som ikke kan oppfylles av de aller fleste.

Men en del utvekslingsprogrammer kan være av praktisk betydning for større grupper av bibliotekarer og bibliotekarstudenter. Ansettelseskategoriene er generelle, enkelte ganger kan det være unntak i hvem som kan benytte seg av det enkelte programmet.

Vi presenterer AF-kolleger:

Hva gjør en radiograf?

Ordet radiograf kan oversettes til «å skrive med stråler». En radiograf arbeider med usynlige, elektromagnetiske stråler som kan hjelpe oss til å oppdage og behandle sykkelige tilstander. Yrket har en todelt funksjon - en kombinasjon av pasientrettet omsorgsarbeid og bruk av høyteknologisk utstyr. Radiografens primære oppgave er å produsere bilder av menneskets indre og gi strålebehandling til kreftpasienter. Arbeidet består i å utføre undersøkelser og behandlinger av forskjellige slag som bygger på etiske, medisinske og tekniske kunnskaper. Som radiograf arbeider man både selvstendig og i samarbeid med andre yrkesgrupper.

Utdanning

Yrket bygger på en 3-årig høyskoleutdanning som gir offentlig godkjenning. I Norge er det 3 utdanningssteder: Oslo, Bergen og Tromsø. Innholdet i utdanningen er hovedfaget radiografi, realfag, sykepleie og samfunnsfaglige emner. Undervisningen er både teoretisk og praktisk. Det kreves eksamen fra 3-årig videregående skole, almenfaglig studieretning med minstefagkrav i norsk, engelsk, matematikk og naturfag.

Høsten 1996 ble det tatt opp tilsammen 126 studenter med en opptaksgrense på min. 53 poeng. Radiografutdanning kan taes i utlandet. Utdanning fra andre land, unntatt de nordiske, må godkjennes av fylkeslegen i Oslo.

Arbeidsmarked og lønn

De fleste radiografer arbeider i helsesektoren. Utdanningen kan imidlertid også gi grunnlag for arbeid i firmaer som produserer og selger medisinskteknisk utstyr, samt undervisningsstillinger i tilknytning til høyskolene. Radiografer har i dag ikke problemer med å få arbeid etter endt utdanning. Begynnerlønnen er på kr. 174.600 og stiger avhengig av ansiennitet, ansvar og utdanning.

Videreutdanning

Det er 1-årig videreutdanning i stråleterapi ved skolene i Oslo og Tromsø. Andre tilbud er under utarbeidelse. Forøvrig avholdes fagkurs av kortere varighet.

Organisasjon

Norsk Radiografforbund (NRF), Lakkegt. 19/21, 0187 Oslo.
Tlf. 22 17 52 00 / Fax: 22 17 52 04

Disse programmene og ordningene blir omtalt i større detalj i senere artikler. Det blir også stipendordninger og fond som interessegrupper og foreninger disponerer, og som kan benyttes til hel eller delvis finansiering av utenlandsopphold.

Endelig litt vind i seilene for norsk bibliotekdebatt?

*Klaus Jøran Tollan
Bibliotekar,
Høgskolen i Hedmark*

Gjennom flere tiår har fraværet av en offentlig debatt rundt bibliotekenes samfunnsoppgaver vært et av det mest fremtredende trekk ved norsk bibliotekdebatt. Nå er det flere tegn på at dette er i ferd med å endre seg, og som vanlig er det impulser utenfra som gjør at man kan håpe på litt vind i seilene for en bredere norsk bibliotek-debatt.

Utredninger fra Singapore, Danmark og England om framtidens bibliotek

I Singapore, Danmark og England har man de siste årene igangsatt arbeidet med utredninger hvor utformingen av framtidens bibliotek har vært tema. I Singapore nedsatte man i 1992 «The library 2000 review committee», og komiteens rapport «Library 2000 : Investing in a learning nation» forelå i 1994. Danskene nedsatte for 2 år siden det såkalte UBIS-utvalget med mandat «å vurdere bibliotekenes fremtidige oppgaver og vilkår i lyset av den utvikling, der tegnes i rapporten «Info-samfundet år 2000». UBIS-utvalgets rapport: «Betänkning om bibliotekerne i informationsamfundet» ble framlagt høsten 1997.

I England jobber man raskere, for der gikk det bare seks måneder fra det første møtet i «Library and Information Commission» før visjonen om det britiske folkebibliotek i informasjonssamfunnet forelå i rapporten «New library : The people`s network».

Endringsfaktorer

Det er neppe tilfeldig at slike prosesser blir igangsatt i såvidt forskjellige land som Singapore, Danmark og England. Den økte oppmerksomheten og fokuseringen rundt bibliotekenes oppgaver skyldes antagelig i all hovedsak utviklingstrender som bibliotekene selv har liten eller ingen innflytelse over.

Selv om det naturligvis er forskjeller mellom disse utredningene, så ser man også at det er de samme endringsfaktorene som legges til grunn i disse tre landene. For å illustrere hvilke endringsfaktorer det dreier seg om har jeg «sakset» følgende fra innledningen i «New library : The people`s network»: «The introduction of information and communication technologies presents a challenge and opportunity for the United Kingdom as great as the industrial revolution in the nineteenth century. However, many citizens and communities will need help to meet the new demands of the emerging information society. Individual access to information and communications networks will be impeded by cost. And even as prices fall and ownership of suitable systems spreads, the intellectual challenge of obtaining access will remain, requiring skills development and support in information-handling for all citizens. Public libraries are the ideal vehicle to provide this access and support, and to foster the spread of vital new technological skills among the population. Well over half the population already use libraries, and librarians have an unrivalled reputation for helping the knowledge-seeker.

Relevans for norske forhold?

Nå kan man jo spørre seg om hvor relevant det er å sammenligne bibliotekutredninger fra tre så ulike land som Singapore, England og Danmark. Og den kritisk lesende bibliotekar vil sikkert også spørre: Hvilken relevans har disse utredningene for norske forhold?

Det er min oppfatning at disse rapportene berører samfunnstrender og utviklingslinjer som i aller høyeste grad gjelder også for norske forhold. Informasjon er ikke lenger festet til tid og sted - den flyter omkring i et globalt nettverk uavhengig av nasjonale, regionale og kulturelle grenser. Det å finne og nyttiggjøre seg digitalt lagret informasjon vil være det viktigste konkurransefortrinn for både nasjoner og individer i en omskiftelig og global verdensøkonomi hvor menneskelig kapital i form av kunnskap og kreativitet er den viktigste og kritiske innsatsfaktor. Dette setter nye krav til både bibliotekene og bibliotekarene - uavhengig av hvor i verden man måtte befinne seg.

Kjente og kjære problemstillinger

I Norge har verken politikere eller bibliotekvesenet selv kommet så langt at man har utarbeidet en visjon for bibliotekene. Her til lands konsentrerer man innsatsen til å krangle så busta fyker om gamle, men akk så kjente og kjære, problemstillinger. I den ene enden av skalaen «tøver» Statens bibliotektilsyn og Riks-

Legg ned barneavdelingene og send bibliotekarene ut i skolen!

*Agnethe Gulbraar
Skolebibliotekar,
Lesterud skole, Bærum*

u

Folkebiblioteket er ute i hardt vær, sakte men sikkert blir vi skviset. Svaret på dette fra oss bibliotekfolk er at utlånet er høyere enn noen gang! Studenter, pensjonister, barnehagebarn og skoleelever elsker oss, vi mener selv at vi gjør en glimrende jobb.

Det er åpenbart at alle kuttene må taes alvorlig! Politikerene ser ikke den enorme nytteverdien i biblioteket, som man kunne håpe på. Spørsmålet blir selvfølgelig om tiden er kommet til å se meget kritisk på det vi driver med.

Mitt hjertebarn er bibliotektjenesten for barn og ungdom. Jeg var ferdig utdannet bibliotekar i 1993, og har siden den tid hatt fire forskjellige jobber. Jeg har prøvd meg som barnebokbussbibliotekar, barnebibliotekar i en liten kommune, barnebibliotekar i hovedstaden før jeg endte opp som skolebibliotekar i Bærum.

Min konklusjon er entydig: Legg ned barneavdelingene, sats på barnebokbusser og oppbygging av skolenes bokskap. Send

bibliotek-tjenesten rundt, og har vanskelig for å bli enige om noe som helst - i hvert fall ikke om et skarpe fjernlåns-reglement. I den andre enden ser fagbibliotekarene ut til unngå folkebibliotekarene som om de var befestet med en uhyggelig sykdom.

Felles virkelighetsforståelse

Fraværet av en felles virkelighetsforståelse blir mer og mer prekær, og samhandlings-mønstrene, ikke bare mellom bibliotekvesenets ulike deler, men også mellom bibliotekene og samfunnet

barne- og ungdomsbibliotekarene ut i skolen slik at de kan få litt å boltre seg med. De som ikke tør å snakke med flere en toppen tre barn i følge med mor eller far kan rett og slett ikke jobbe som barne og ungdomsbibliotekar.

I alt for mange år har bibliotekarene holdt fast ved at det er skolens eget ansvar å skaffe midler til veie for et skikkelig skolebibliotek. Hvorfor kan vi ikke slå ressursene og kompetansen vår sammen for å nå den målgruppen vi har felles, nemlig barn og ungdom?

Jada, det kommer noen barnehager innom på formiddagen, og det drypper inn noen unger i løpet av dagen, kanskje er det tilogmed noen klassebesøk i uka, men det er bare ikke godt nok! Elevene trenger bibliotekkunnskap, de trenger gode fagbøker til bruk i prosjekter, de trenger trening i å slå i oppslagsverk, og de trenger dyktige formidlere som presenterer de gode bøkene, og de ikke fullt så gode bøkene... Da holder det ikke med et klassebesøk i halvåret. Skolene sitter nå på midler til skolebibliotek, det er nå vi må handle!

Hvis vi hadde hatt en barnebokbuss og en skoleavdeling som noen kommuner kunne hatt sammen er vi enda nærmere min drøm. Med bokbuss kan vi busse bøkene ut til barnehagene og skolene! Her møter vi de personene som har mest med barna å gjøre på dagtid, nemlig lærere og førskolelære. De er våre viktigste samarbeidspartnere! Med deres hjelp kan vi få bibliotek integrert i skolen. Vi sitter inne med den kompetansen som skolen trenger, nå må vi være villig til å flytte på penger og folk slik at vi får gjort jobben.

generelt, glimrer ved sitt fravær. Og da er det kanskje ikke så merkelig at politikernes interesse for feltet er mildt sagt lunken?

I begynnelsen av desember ble det framlagt en ekstern evaluering av bibliotekarutdanningen ved JBI. Man kan kanskje håpe at denne evalueringen blir startskuddet for en bred debatt i Norge om hvilke samfunnsoppgaver bibliotekene og bibliotekarene skal ivareta. Men det er kanskje å håpe for mye?

Hvem kan kalle seg den sanne informasjonsarbeider?

*Ingeborg Motzfeldt
Information Management
Consultant, Statoil*

Når man ser stillingsutlysninger med overskriften “Informasjonsmedarbeider”, viser det seg i de aller fleste tilfellene at det er en journalist e.l. de er ute etter. Bedriften eller organisasjonen skal ha en person til å skrive og/eller snakke for seg, dvs. “informere” almenheten, media osv. om hva som skjer - fortrinnsvis slik at bedriften/organisasjonen fremstilles i et positivt lys.

Sist høst var jeg på et møte i Den norske dataforening om langtidslagring. En av foredragsholderne uttrykte innledningsvis at han så på dokumentasjon og informasjon som (omtrent) det samme. Hos min nye arbeidsgiver er trenden at vi snakker om “informasjon” i stedet for “dokumenter” fordi det nå skal være datafiler, ikke papirer. For mange er ordet/begrepet dokument så knyttet til papir at de ikke klarer å se at andre medier også er dokumenter.

Dokument og informasjon

For meg er imidlertid et dokument et dokument, enten det foreligger på papir eller på fil, dvs. det er bare snakk om forskjellige fysiske medier. Det er en databærer. Informasjon er noe helt annet. Dokumentet blir til informasjon (for meg) når/hvis jeg har bruk for innholdet i det.

I min nye bransje produseres det dokumentasjon i store mengder. I ethvert prosjekt er det definert hvilken sluttdokumentasjon som skal finnes når prosjektet avsluttes. Dersom det senere skjer noe, eller skal gjøres noe, med plattformen, skal man kunne gå tilbake til denne dokumentasjonen for å få den nødvendige informasjonen om den aktuelle “biten” e.l. Hittil har slik sluttdokumentasjon i hovedsak foreligget på papir, men ønsket er å få mer og mer av den i form av datafiler, ettersom det koster plass og penger å oppbevare og holde orden på slike enorme papirmengder. Problemet er bare å finne gode nok lagringsformater, slik at man faktisk kan lese de aktuelle filene også om 10 år.

Tidligere i høst fant jeg et godt eksempel på at dokumentets form har mindre betydning. Før jeg flyttet til Oslo, ville jeg leie en leilighet for å ha et sted å bo mens jeg lette etter noe å kjøpe. Problemet var at Aftenposten Aften ikke selges i Tromsø. Jeg oppdaget imidlertid at boligannonseene der var tilgjengelig via Internett. Dette elektroniske dokumentet dekket mitt informasjonsbehov i den aktuelle situasjonen. Men det ble hverken mer eller mindre informasjon av å foreligge elektronisk fremfor trykt.

Dokumentets informasjonsverdi

Da jeg var på plass i Oslo, og startet neste boligjakt, tegnet jeg et 3 måneders abonnement på Aftenposten, primært på grunn av boligannonseene. Det endte med at jeg kjøpte en leilighet ganske kjapt, og etter det er ikke disse annonsene i samme grad informasjon for meg lenger. Aftenposten er stadig et (temmelig omfangsrikt) dokument, men har lavere informasjonsverdi for meg enn tidligere.

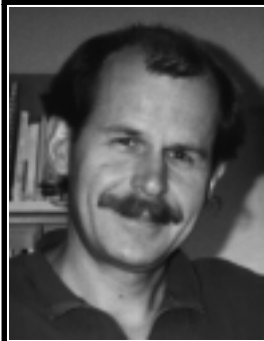
Tilbake til informasjonsmedarbeideren jeg innledet med. En journalist er en som “informerer” - enten vi som lesere/lyttere er interessert i den informasjonen eller ikke. Jeg blir f.eks. ikke dobbelt så “informert” av å lese både Dagbladet og VG, ettersom det står mye av det samme i begge avisene. Og mye av det som står der er jeg egentlig ikke spesielt interessert i å vite i det hele tatt. Tenk også på bl.a. skandalepressens påstander om at de har “plikt” til å informere befolkningen om kjendisenes små og store gjøremål, skilsmisser osv. Min påstand er at dette dekker noe helt annet enn et reelt informasjonsbehov hos folk, det er vel heller kikkermentaliteten vår som tilfredsstilles.

Samling av potensiell informasjon

Journalister virker også som om de noen ganger har vondt for å forstå at bibliotekarer kaller seg informasjonsarbeidere. Vi “pøser” jo ikke informasjon ut over folk. Men bibliotekene er jo nettopp en samling av dokumentasjon, dvs. potensiell informasjon for dem som trenger den. Enten man skal lære seg noe, eller finne ut av noe - “du har jo biblioteket”. Biblioteket som oppbevarer mange slags dokumenter, og gjør dem tilgjengelig på forespørsel. Jeg mener at vi trygt kan fastslå at bibliotekarer er vel så mye informasjonsarbeidere som journalister.

Kontroversiell ekstern evaluering av bibliotekarutdanninga i Oslo

Erling Bergan
Redaktør

I november kom en rapport som har begynt å vekke debatt i bibliotekmiljøet. Ja, også utenfor våre rekker har den påkalt interesse. Det dreier seg om «Ekstern evaluering av den faglige virksomheten ved Høgskolen i Oslo, bibliotek- og informasjonsstudiene».

Utvalget som har foretatt evalueringa har vært lite, med kun tre medlemmer. Det er Ole Harbo fra Danmarks bibliotekskole, Miriam Ginman fra Åbo Akademi - Helsingfors Universitet og Kari Christensen fra Universitetet i Oslo. Lena Holum fra Høgskolen i Oslo har vært utvalgets sekretær.

Mandatet

Det var i februar i fjor at utvalget ble oppnevnt med et mandat som sa at de skulle vurdere:

- om grunnutdanningens innhold svarer til de krav som bør stilles til en bibliotekarutdanning, i forhold til tilsvarende utdanninger i andre land og i forhold til behovene i yrkeslivet
- om hovedfaget i bibliotek og informasjonsfag har et innhold og et faglig nivå som svarer til de krav som bør stilles, sammenlignet med tilsvarende utdanninger i andre land og i forhold til behov i yrkesfeltet
- om utdanningen stiller strenge nok krav til kunnskaper, faglig nivå og kompetanse hos de ferdige kandidatene og om disse krav blir sikret gjennom arbeidsformer og evalueringsformer i studiet
- om de ansatte driver forskning og faglig utviklingsarbeid i ønskelig utstrekning og om dette skjer på områder som er sentrale for utdanningen

- om den faglige profilen i personalet er tilpasset de oppgaver og utfordringer utdanningen har

- vurdere avdelingsorganiseringen ut fra hensynet til faglig fellesskap, hvilke muligheter det er for samarbeid mellom de to utdanningene og evaluere i hvilken grad eventuelle muligheter for faglig synergi er blitt virkeliggjort.

Det heter også i mandatet at utvalget «forventes å fremme forslag om endringer som kan gjøre utdanningene bedre på de områder der utvalget har kritiske synspunkter.»

En tilsvarende evaluering av JBIs andre utdanningsretning, journalistikken, er også blitt vedtatt gjennomført.

Litteratur kontra informasjonskunnskap

Det mest iøynefallende, og kanskje også det viktigste, forslaget fra utvalget gjelder en av de fire emneblokkene i bibliotekarenes grunnutdanning, den som heter «Litteratur og samfunn». Her er utvalgets vurdering at det meste bør falle bort. I og med at det nettopp er dette forslaget mange har hørt om, gjengis det i sin helhet:

«Litteratur og samfunn

Emneblokken består dels av delfag som gjelder tekster, deres struktur og litteraturhistoriske bakgrunn, dels er delfagene definert i en kontekst som gjelder samfunn og kultur. Noen av fagene anser evalueringsutvalget som særlige kunnskapsfag knyttet til bibliotek. I den grad disse delfagene ønskes beholdt, bør de innpasses i en «examen facultatum» dvs som metodefag. Dette kan gjelde bokmarkedet og bibliotekshistorie. De øvrige delfagene under «Litteratur og samfunn» - kultur og samfunn, litterære tekster, faglige tekster, tekst og bruker, barn og ungdom i samfunnet, barnelitteratur, mediekunnskap, tekststudier, samtidslitteratur og nordisk litteratur, musikkformidling, kulturformidling og engelskspråklig litteratur - foreslås sløyfet. Emnene ansees ikke som særskilt relevante for en fokusert utdanning innen bibliotek og informasjon. De fleste av emnene fins som egne undervisningstilbud ved universitetene og noen av høgskolene.»

Der bibliotekarutdanningen fram til nå har stått på flere bein, sparker utvalget vekk det meste - bortsett fra én emneblokk. Ettersom dette er hovedpoenget i evalueringa, gjengis også den i sin helhet:

«Informasjonskunnskap»

Delfagene i denne emneblokken ansees som de viktigste og mest relevante for en utdanning innen bibliotek og informasjon. Med unntak av «Russiskspråklig materiale» som valgfag, foreslåes samtlige delfag beholdt. Undervisningstilbud som er plassert under tredje år, foreslåes tatt inn i andre år i stedet for de delemnene som utgår under «Litteratur og samfunn». En del av pensum om arkiv bør tas inn allerede i første år.

Denne blokken anbefales en betydelig større plass i utdanningen, bl.a. på bekostning av de emnene som er foreslått fjernet innenfor blokken «Litteratur og samfunn». Undervisningen i informasjonskunnskap kunne utvides med flere emner fra sivilbibliotekar-utdanningen: Infologi, Informasjonssøking og Databaseteori. Analyser av informasjonsbehov innen ulike miljøer og brukergrupper kan likeledes tas opp i denne blokken.»

Karsten Alnæs reagerer

I sin «På kornet»-spalte på andre side i Dagbladet på onsdag 17. desember, kommenterer Karsten Alnæs evalueringsrapporten slik:

«Knuger mitt bryst!

Øynene blir store som tinnallerkener og jeg famler etter fyrtøyet når jeg leser en rapport fra et internordisk utvalg, satt ned for å vurdere bibliotekarutdanningen i Norge. For blant de emner som utvalget foreslår sløyfet fra utdanningen, står følgende: «barnelitteratur», «samtidslitteratur og nordisk litteratur» og «kulturformidling».

Begrunnelsen er glassklar: «Emnene ansees ikke som særskilt relevante for en fokusert utdanning innen bibliotek og informasjon.» Hensikten går også klart fram. Målet er å rydde plass for undervisning i den nye informasjons-teknologien.

O, du store Nebukadnesar!

Har man glemt at bibliotekarenes viktigste oppgave er å lede barna til landet bortenfor berg og blåne, der brødrene Løvhjerte kjemper mot de mørke maktene? Har man glemt at uten inspirasjon, ånd og nysjerrighet forvandles alt til «fattig silkesøm», for ikke å si tørt papir og kalde skjermere?

Manges barndom, ikke minst min egen, hadde vært forarmet uten veilederne som kjente stiene til de hemmelighetsfulle skogene.

Kjenner slike utredere overhodet ikke til det norske biblioteklivet i by og bygd? Nå i desember måned opptrer norske forfattere på hundrevis av kulturkvelder som blir tent og holdt liv i nettopp av norske bibliotekarer som kjenner sin «samtidslitteratur» og vet hva «kulturformidling» er.

Men ut med det! Gi folk en dataskjerm i stedet!

Men det verste av alt: Enkelte «modernister» synes å tro at teknikk og humanisme er som hund og katt. Men instrumenter og partitur er to deler av samme sak, og bare sammen blir det uunnværlig orkestral musikk for folket.

Og det er derfor vi har bibliotekene. Den som våger noe annet, roper på strid.»

Fortjener bred debatt

Karsten Alnæs treffer «på kornet» med noen av sine kommentarer - i et folkebibliotekperspektiv. Men for en som arbeider i - eller bruker - et undervisningsbibliotek eller fagbibliotek, er hans kommentarer skivebom. Når vi vet at Høgskolen i Oslo utdanner bibliotekarer også til disse bibliotek-typene, blir det direkte pinlig å lese hans kritikk av at utvalget har «glemt at bibliotekarenes viktigste oppgave er å lede barna til landet bortenfor berg og blåne...»

En diskusjon der frontlinjene liksom skal representere henholdsvis «barn» og «dataskjermere» har liten hensikt. Temaet er for viktig og utvalgets rapport for seriøs til det. Den videre utvikling av bibliotekarutdanningen ved Høgskolen i Oslo fortjener en bred debatt der de forskjellige arenaene der bibliotekarer opererer tas med i vurderingen.

Denne presentasjonen av evalueringsutvalgets rapport har fokusert på noen få tema. Det er flere viktige vurderinger og forslag i rapporten. Selv ønsker nok utvalget at det er forslaget om «en bevisst og gjennomgående akademisering av utdanningen» de skal bli husket for. En rekke andre forslag til endringer springer da også ut fra dette forslaget, som logiske konsekvenser. I dagens utdanningsbilde er akademisering nærmest en selvfølgelighet. Men det kan se ut som utvalget glemmer at det er en grunnutdanning som skal akademiseres, når de foreslår at «utdanningen tilrettelegges for teoretisk og problembasert læring med en solid innføring i forskningsmetodikk». Her er hummer og kanel godt blandet. Man må spørre: Besto ikke utvalget av akademikere?

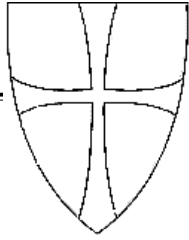
(Se forøvrig BF-leder Randi Rønningens kommentarer til evalueringsutvalgets rapport på side 3.)

DET ER ALDRI FOR SENT Å BLI KUNDE HOS TRONSMO!

Hvis du trenger en bokhandel som kan levere bøker som er litt utenom det vanlige, så trenger du oss. Vi har bl.a. :

norsk og utenlandsk skjønnlitteratur *
filosofi * politikk * feminisme * homse/
lesbe-bøker * filmbøker, manus & video
* historie * irlend * balkan * mat &
makt * indianere * reiseskildringer *
midtøsten * afrika * asia* latinamerika
* og en hel kjeller full av knalle
tegneserier

TRONSMO
BØKER & TEGNESERIER
KR. AUGUSTSGT. 19
☎ 22 20 25 09

NORD-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

INNHERRED SYKEHUS
Serviceblokken, biblioteket

SEKSJONSLEDER FOR BIBLIOTEKET

Ved Innherred sykehus er det ledig stilling for seksjonsleder for biblioteket for snarlig tiltredelse. Den lyses ut med min. 60 % stilling, men med mulighet for 100 % stilling. Biblioteket består av medisinsk fagbibliotek og pasientbibliotek.

Stillingen byr på utfordrende og allsidige arbeidsoppgaver med nær kontakt med de øvrige fagmiljøene ved sykehuset, samt i regionen for øvrig. I forbindelse med pågående og planlagt utbygging ved sykehuset, vil biblioteket i løpet av en 3-5 års periode flytte inn i nye lokaler. Det er ønskelig at den som blir tilsatt i bibliotekarstillingen kan delta i planleggingen av de nye lokalene.

Vi ønsker en søker med eksamen fra Høgskolen i Oslo, avdeling for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag eller tilsvarende utdanning, samt med kunnskaper og interesse for bruk av informasjonsteknologi. Stillingen setter krav til allsidighet, nøyaktighet, selvstendighet og evne til å yte service overfor brukerne.

Nærmere opplysninger kan fås ved IT-sjef Roald Bergstrøm, tlf. 74 09 80 00 eller på e-mail til: bergstro@innherred-sykehus.no

Søknad med originale dokumenterte kopier av attester og vitnemål sendes Innherred sykehus, Personalavdelingen, 7600 Levanger **innen 12.februar 1998**. Merk søknaden T-sak 20/98.

Lønns- og avtalevilkår etter gjeldende avtaler (bl.a. medlemskap i pensjonsordning, 2 % pensjonstrekk, gruppe-livsforsikring og ulykkesforsikring). Tiltredelse senest tre måneder etter tilskrivning, hvis ikke annet er anført. De som tilsettes må beherske norsk for skriftlig og muntlig kommunikasjon.

Nord-Aurdal kommune

Nord-Aurdal kommune i Valdres har ca. 6.700 innbyggere. Kommunen er et regionalt tyngdepunkt med bygdebyen Fagernes som sentrum. Her er gode servicetilbud for alle aldersgrupper, full behovsdekning av barnehager, grunnskoler utbygget som flerbruksanlegg, idretts- og svømmehall, videregående skole med ressurscenter Valdres kurs- og studiesenter. Kommunen gir muligheter til et rikt og aktivt friluftsliv. Det er gode kommunikasjoner med daglig flyruteforbindelse til Bergen og Oslo, samt flere bussavganger daglig mot Oslo, Gjøvik, Lillehammer, Lærdal og Årdal.

Biblioteksjef

Fra 01.03.98 er det ledig hel stilling som biblioteksjef i kommunen, da vår nåværende biblioteksjef flytter.

Nord-Aurdal folkebibliotek består av hovedbibliotek i kulturhuset på Fagernes og en filial som kombinasjonsbibliotek ved Aurdal skole. Biblioteket har to hele stillinger, fordelt på tre ansatte. Biblioteksystemet MEDIA er tatt i bruk og hovedbiblioteket er oppknyttet til Internett.

Biblioteket er i dag organisert i undervisningsetaten, med skolesjefen som nærmeste overordnede. Kommunens organisasjon er under vurdering. Det tas forbehold om endring i organisasjonstilknytning.

Vi søker etter en person med eksamen fra Høgskolen i Oslo, avd. for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag, eller tilsvarende utdanning. Relevant praksis, kyndighet på IT, selvstendighet og kreativitet er ønskelige kvalifikasjoner. Vi kan tilby en spennende og krevende stilling. Blant annet ønsker vi å stimulere til økt bruk av biblioteket, særlig vil vi vektlegge å utvikle tilbudet til barn og unge, samt styrke kontakten med skolene. Det utredes oppretting av delstilling innen barne- og ungdomslitteratur.

Stillingen lønnes i stillingskode 7593 med lønnsramme 8.5, 1.tr. 30.

For nærmere opplysninger kontakt biblioteksjef Nina Eskild eller skolesjef Nils Tor Ødegaard, tlf. 61 36 00 00.

Søknad med rettkjende kopier av vitnemål og attester sendes Nord-Aurdal kommune, undervisningsetaten, boks 104, 2901 Fagernes.

Søknadsfrist 31.01.98

Skolesjefen

Vest-Agder
fylkeskommune

Søgne kommune

Søgne kommune er en trivelig og solrik kystkommune som ligger på den mest turistbesøkte delen av Sørlandet mellom Kristiansand og Mandal. Kommunen har 8400 innbyggere, og satser på et godt og trivelig oppvekstmiljø for barn og unge. Dette, sammen med god tilgang på byggeklare tomter, gode kommunikasjonsforhold med kort avstander til jernbane, flyplass og ferjehavn, gjør kommunen til et meget attraktivt sted å bo.

Barnebibliotekar/ skolebibliotekar

Med forbehold om kommunestyrets godkjenning blir det ledig stilling som barnebibliotekar/skolebibliotekar fra 1.3.1998 i 75%.

Stillingen er en kombinert stilling, 50 % barnebibliotekar ved Søgne bibliotek og p.t. 25 % skolebibliotekar ved Søgne videregående skole (SVS). Stillingsstørrelsen kan bli utvidet. Stillingen er plassert i st.kode 7026, lønnsramme 7.1, ltr. 17 - 25.

Arbeidsoppgavene omfatter for tiden ansvar barne- og ungdomsavdelingen ved Søgne bibliotek - og ansvar for skolebiblioteket ved SVS. Det må påregnes to kveldsvakter ved folkebiblioteket.

Det søkes etter en person som har samarbeidsevne, liker å jobbe med barn og unge, være aktiv deltaker i bibliotekenes prosjektarbeid og er service-innstilt. Det er ønskelig med kjennskap til Biblioofil. SVS har ikke automatisert boksamling.

Det kreves eksamen fra Høgskolen i Oslo, avd. for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag. Nærmere opplysninger gis av biblioteksjefen, tlf. 380 55 590.

Arbeidstakere i Søgne kommune og Vest-Agder fylkeskommune ansettes på de vilkår som fremgår av gjeldende lover, reglement og tariffavtaler.

Søknaden sendes til Søgne kommune, personalkontoret, 4640 Søgne, **innen 10.02.98.**

Hvorfor gå over bekken etter vann?

Vi leverer norske og utenlandske bøker, tidsskrifter, gråsonepublikasjoner og andre informasjonsprodukter. Vi tilbyr:

- Riktige priser
- Effektive rutiner
- Oversiktlige statusrapporter
- Personlig oppfølging

Større kunder tilbys svært fordelaktige betingelser, med reelle rabatter på utenlandske priser.

Ta kontakt -- vi sender gjerne en oversikt over våre tjenester.

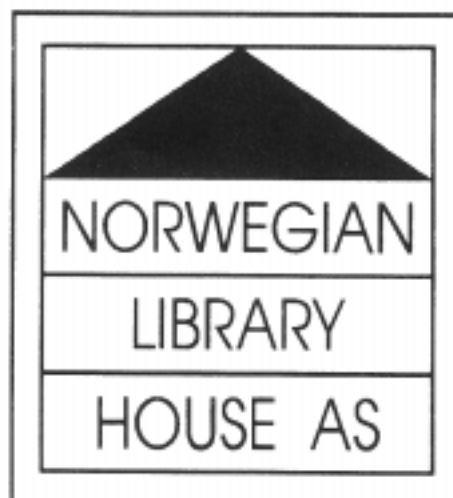
Norwegian Library House AS

Postboks 118 Tåsen

0801 Oslo

Telefon 22 95 27 42

Telefax 22 95 03 25

Library Supply på norsk

BIBLIOTEKARFORBUNDET

INNMELDINGS-SKJEMA

Navn		Født	
_____		_____	
Adresse		Tlf.	
_____		_____	

Postnr.	Poststed		
_____	_____		
Yrkesaktiv	☐	Godkj. Bibliotekareksamen (År)	
Student	☐	_____	
Ikke yrkesaktiv	☐		
Arb. giver		Sektor (Komm/Stat/Fylke/Priv)	
_____		_____	
Adresse		Tlf.	
_____		_____	
_____		Faks.	
_____		_____	
Postnr.	Poststed		
_____	_____		
Stilling		Ansiennitet fra	
_____		_____	
Stillingskode	Lønnstrinn	Stillingsandel	
_____	_____	_____	
Forsikringer			
Innbo Ja / Nei		Grunnfors. Ja / Nei	
Virkning fra (måned):		Virkning fra (måned):	
_____		_____	
Dato	Signatur		
_____	_____		
Skjemaet sendes: Bibliotekarforbundet, Lakkegt. 21, 0187 Oslo, vedlagt dokumentasjon av bibliotekarutdanning.			

Bibliotekarforbundets lokallag:

Finnmark

Lillian E. Rushfeldt
Aust-Finnmark fylkesbibliotek
Boks 615, 9801 Vadsø
Telefon: 78 95 34 00
Telefax: 78 95 36 24
E-post: lillian@vadbib.bibsys.no

Troms

Sigrid Fosslund
Tromsø bibliotek
Boks 753, 9001 Tromsø
Telefon: 77 68 37 02
Telefax: 77 65 74 14
E-post: sigrid@tromso.folkebibl.no

Nordland

Kjersti S. Bjerke
Asphaugen videregående
Postboks 534, 8001 Bodø
Telefon: 75 52 25 06
Telefax: 75 52 64 98
E-post: kjebjerk@online.no

Trøndelag

Morten Haugen
Ørland folkebibliotek
7130 Brekstad
Telefon: 72 52 42 72
Telefax: 72 52 53 10
E-post: orland@online.no

Møre og Romsdal

Anne Marie Øvstegård
Møre og Romsdal fylkesbibliotek
Postboks 1320, 6001 Ålesund
Telefon: 70 12 23 65
Telefax: 70 12 61 01
E-post: annem@alesund.fylkesbibl.no

Sogn og Fjordane

Lise Vik-Haugen
Sogndal vidaregåande skule
Trolladalen 28, 5800 Sogndal
Telefon: 57 67 64 00
Telefax: 57 67 64 90
E-post: lisev-h@online.no

Hordaland

Siri Sjursen
Hordaland fylkesbibliotek, Fylkeshuset,
5020 Bergen
Telefon: 55 23 93 74
Telefax: 55 23 93 79
E-post: siri.sjursen@hordaland-f.kommune.no

Rogaland

Leikny Haga Indergaard
Rogaland fylkesbibliotek
Boks 310/320,
4001 Stavanger
Telefon: 51 50 71 25
Telefax: 51 50 70 25
E-post: lhi.adm@rogaland-f.kommune.no

Agder

Anne Kristin Undlien
Kristiansand folkebibliotek
Postboks 476,
4611 Kristiansand
Telefon: 38 02 91 65
Telefax: 38 02 91 63
E-post: anne.kristin.undlien@krkom.no

Telemark

Signe Hansen
Telemarksbiblioteket
3745 Ulefoss
Telefon: 35 94 47 33
Telefax: 35 94 48 70
E-post: telebib@nano.no

Vestfold

Pål Ødemark
Sande bibliotek
Skolegt. 12, 3070 Sande
Telefon: 33 77 67 77
Telefax: 33 77 71 98

Buskerud

Liv Søland
Buskerud fylkesbibliotek
Postboks 1136, 3001 Drammen
Telefon: 32 80 63 42
Telefax: 32 80 64 53

Bibliotekarforbundets styre:

Randi Rønningen (leder)

BFs sekretariat, Lakkegata 21, 0187 Oslo

Telefon jobb: 22 17 04 95

Fax: 22 17 04 96

Telefon privat: 22 19 56 41

Epost-adresse: randi.ronningen@bibforb.no

Siri Sjursen (nestleder)

Hordaland fylkesbibliotek, Fylkeshuset, 5020 Bergen

Telefon jobb: 55 23 93 74

Fax: 55 23 93 79

Telefon privat: 55 93 21 83

Epost-adresse: siri.sjursen@hordaland-f.kommune.no

May Line Angell (styremedlem), Hammerfest bibliotek

Leikny H. Indergaard (styremedlem), Rogaland fylkesbibliotek

Siri Kolle (styremedlem), Fredrikstad bibliotek, Avd. Onsøy

Steinar Lakså (styremedlem), Meråker bibliotek

Hanne Fosheim (styremedlem), Fylkesbiblioteket i Akershus

Kari Lifjell (varamedlem), Deichmanske bibliotek

Mona Magnussen (varamedlem), Troms fylkeskommune

Ingebjørg Aagre (varamedlem), Aust-Agder fylkesbibliotek

Aasa Storlien (varamedlem), Brønnøy folkebibliotek

Aud Guttu (varamedlem), Rælingen bibliotek

Bibliotekarforbundets sekretariat:

Leder: Randi Rønningen

Faglig sekretær: Sølvi Kristiansen

Adresse: Lakkegt.21,
0187 Oslo

Telefon: 22 17 04 95

Fax: 22 17 04 96

Elektronisk post: bf@bibforb.no

URL: <http://www.bibforb.no>

Hedmark og Oppland

Klaus Jøran Tollan

Høgskolen i Hedmark, Avd. for lærerutdanning

Holsetgt. 31, 2300 Hamar

Telefon: 62 51 76 62

E-post: klaus.tollan@luh.hihm.no

Østfold

Liv Eldal

Onsøy bibliotek, Haugefjellvn. 1, 1621 Gressvik

Telefon: 69 32 73 39

E-post: live@fredrikstad.folkebibl.no

Oslo

Inger Lise Strømme

AL Biblioteksentralen, Malerhaugvn. 20, 0661 Oslo

Telefon: 22 67 34 80

Telefax: 22 19 64 43

E-post: ils@bibsentr.no

Akershus

Eli K. Wilhelmsen

Nasjonalt Læremiddelsenter

Postboks 8194 Dep.,

0034 Oslo

Telefon: 22 47 65 00 / 67

Telefax: 22 47 65 51

E-post: eli.wilhelmsen@nls.no

Studentlag

Gro Heidi Råmunddal

Skjeldrupsgt. 17-19,

H 715,

0559 Oslo

E-post: groheidi.ramunddal@stud.jbi.hioslo.no

B - BLAD

Returadresse:

Bibliotekarforbundet
Lakkegata 21
0187 Oslo

Sitatet:

«Datakraften dobles hver 18. måned - og den vil antakelig fortsette med det i overskuelig framtid. Hvilke maskiner får vi ikke da? Stadig økt effektivitet setter oss altså i stand til å bearbeide data raskere og raskere. Men effektivisering av byråkratiet fører bare til mer byråkrati, for byråkratene vil naturligvis ikke miste jobbene sine. Dersom ikke organisasjonene endres, og arbeidet skifter karakter - altså får et nytt innhold, så vil saksbehandlerne om kort tid lamme hverandre med gjensidige mengder av informasjon. Det interessante spørsmål er hva vi skal gjøre med effektiviseringen, fordi vi som mennesker fortsatt er de samme. Det blir egentlig meningsløst å effektivisere hvis man ikke samtidig har noen idé om hva gevinsten skal brukes til.»

Professor Tor G. Syvertsen, NTNU

